

آیین نامه
جدید معاینه و
معافیت
پزشکی و
جدول
بیماریهای
مشمولان
نظام وظیفه

این آئین نامه در اجرای تبصره يك ماده ۳۹ قانون خدمت وظیفه عمومي در ۴۸ ماده و يك پیوست (۴۹ بندي مربوط به بیماریهای پدر مشمول) در سال ۱۳۸۰ در ستاد كل نیروهای مسلح بازنگري و به تصویب وزیران بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، کشور، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح رسیده است و بعنوان جایگزین آئین نامه مصوب سال ۱۳۷۵ قابل اجرا است.

بخش اول : بیماریهای عمومي

بخش دوم: بیماریهای غدد مترشحه (تیروئید ، چاقي و لاغري)

بخش سوم: بیماریهای پوست و بافت های زیر پوست

بخش چهارم: بیماریهای داخي مغز و اعصاب (نورولوژی)

بخش پنجم: بیماریهای روانپزشكي

بخش ششم: بیماریهای جراحی مغز و اعصاب

بخش هفتم: بیماریهای ریه و قفسه صدي

بخش هشتم: بیماریهای استخوان (اسكلت)

بخش نهم: بیماریهای شکم و دستگاه گوارش و جراحی عمومي

بخش دهم: بیماریهای خون و انکولوژی (بدخيمي)

بخش یازدهم: بیماریهای دستگاه ادراري تناسلي

بخش دوازدهم: بیماریهای فك و دهان و دندان

بخش سیزدهم: بیماریهای چشم و عوارض بینايي

بخش چهاردهم: بیماریهای گوش و حلق و بيني

بخش پانزدهم: بیماریهای قلب و عروق

بخش شانزدهم: بیماریهای روماتولوژی و بافت همبند

بخش هفدهم: بیماریهای عفوني

بخش هجدهم: بیماریهایی که در آیین نامه معافیت پزشکی پیش بینی نشده است

بیماریهای پدر که نیاز به مراقبت و نگهداري توسط مشمول دارد

بخش اول: بیماریهای عمومی

ماده ۲۹: مشمولان مبتلاء به بیماریهای عمومی با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلا می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.
بند ۱- عدم کفایت رشد و نمو جسمی و عضلانی کافی که موجب ناتوانی در انجام تکالیف نظامی می شود
معاف دائم.

بند ۲- ابتلاء به بیماریهای قابل علاج که مدت درمان آنها بیشتر از یک ماه باشد و همچنین اعمال جراحی و کسانیکه در دوران نقاهت بیماری می باشند با تشخیص شوراها پزشکی از ۶ ماه تا یکسال معاف موقت.

بند ۳- پایین افتادگی احشاء توأم با اختلالات عملی معاف دائم.
تبصره: نوع خفیف- معاف از رزم.

بند ۴- طول قد مشمولان کمتر از ۱۵۰ سانتی متر معاف دائم.

بخش دوم: بیماریهای غدد مترشحه داخلی (تیروئید- چاقی و لاغری)

ماده ۳۰: مشمولان مبتلا به بیماریهای غدد مترشحه داخلی با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلا می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.

بند ۱- بیماریهای غدد هیپوفیز اکرومگالی، زیگانتیسم، سندروم کوشینگ، دیابت بی مزه، آدنوم هیپوفیز، هیپوفونکسیون کلی هیپوفیز معاف دائم.

بند ۲- بیماریهای غده تیروئید
الف) گواتر توکسیک معاف دائم.
ب) هیپرتیروئیدی و هیپوتیروئیدی معاف دائم.
ج) گواترهای حجیم معاف دائم.
د) ندولهای گرم و سرد معاف دائم.
ه) تیروئیدیت های حاد شش ماه معاف موقت.
و) گواتر عمل شده خدمات غیر رزمی

بند ۳- بیماریهای غدد پاراتیروئید.
هیپر پاراتیروئیدی و هیپوپاراتیروئیدی معاف دائم

بند ۴- بیماریهای غدد فوق کلیوی
پرکاری و کم کاری غده فوق کلیوی معاف دائم

بند ۵- بیماریهای غدد بیضه
الف) تومورهای بیضه معاف دائم.
ب) ژنیکوماستی شدید معاف دائم.
ج) سندروم کلاین فلتر معاف دائم.

بند ۶- بیماریهای غدد دیگر
الف) تومورهای هیپوفیز معاف دائم.
ب) هرمافرودیسم ها معاف دائم

بند ۷- بیماریهای تغذیه و متابولیک
الف) دیابت قندی معاف دائم.
ب) هیپوانسولینیسم معاف دائم.
ج) بیماریهای ویلسون معاف دائم.

بند ۸- چاقی و لاغری مفرط با توجه به عدد A به شرح زیر عمل می شود:

A < 15 لاغری مفرط

A < 20 > 15 لاغر

A < 25 > 20 نرمال

A < 35 > 25 اضافه وزن

A < 40 > 25 چاقی مفرط

الف) اگر عدد A کمتر از ۱۵ و بیشتر از ۴۰ باشد معاف دائم.
ب) اگر عدد A بین ۳۵ تا ۴۰ باشد معاف از رزم.

مثال:

اگر وزن فرد ۴۸ کیلوگرم و قد فرد ۱۸۰ سانتی متر باشد، (۸/۱) چون عدد A کمتر از ۱۵ شده لذا فرد معاف دائم است.

$$A = 48 / (1.8)^2$$

$$A = 48 / 3.24$$

$$A = 14.8$$

اگر وزن فرد ۱۰۵ کیلوگرم و قد فرد ۱۷۰ سانتی متر باشد، چون عدد A بین ۳۵-۴۰ است معاف از رزم.

$$A = 105 / (1.7)^2$$

$$A = 105 / 2.89$$

$$A = 36.33$$

اگر وزن فرد ۱۱۰ کیلوگرم و قد فرد ۱۶۰ سانتی متر باشد

$$A = 110 / (1.6)^2$$

$$A = 110 / 2.56$$

$$A = 42.97$$

چون عدد A بیشتر از ۴۰ می شود معاف دائم.

بخش سوم: بیماریهای پوست و بافت های زیر پوست

ماده ۳۱: مشمولان مبتلاء به بیماریهای پوست و بافت های زیر پوست با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلاء می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.

بند ۱- انواع آگزماهای وسیع و شدید:

الف) در صورتی که مزمن و مقاوم به درمان باشد معاف دائم.

ب) در سایر موارد خدمات غیررزمی.

بند ۲- عفونت های قارچی عمیق و وسیع پوست.

الف) در صورتی که مزمن و مقاوم به درمان باشد معاف دائم.

ب) کچلی ۶ ماه معاف موقت.

بند ۳- هیپرئیدروز (عرق کردن کف دست) شدید معاف دائم.

بند ۴- لیکن پلان پوستی و مخاطی شدید و گسترده معاف دائم.

بند ۵- پسوریازیس کف دست و پا و پسوریا زیس های شدید و گسترده و انور سه معاف دائم.

بند ۶- سل های پوستی معاف دائم.

بند ۷- لوپوس اریتماتوسیستمیک و لوپوس اریتمانودیسکوئید معاف دائم.

بند ۸- خال های پیگماته آنژیوم های وسیع و غیرقابل عمل.

الف) توأم با اختلالات عملی و یا در سر و صورت که کراهت منظر ایجاد کرده باشد معاف دائم.

ب) در سایر موارد خدمات غیررزمی.

بند ۹- میکوزیس فونگوئید و سایر لنفوماي پوستی و پاراپسوریازیس با پلاکهای بزرگ معاف دائم.

بند ۱۰- سیکاتریس های جلدي در صورتی که وسیع و ضخیم بوده یا چسبندگی به اطراف داشته به طوری که مانع حمل تجهیزات و تمرینات نظامی بوده با تمایل به زخم شدن داشته باشد یا اختلالات عملی تولید نموده باشد معاف دائم.

بند ۱۱- اسکلرودرمی ها- آتروفی های پوستی در صورتی که وسیع و پیش رونده باشند معاف دائم.

بند ۱۲- ویتیلیگو گسترده صورت و یا هر دو دست و یا بیش از ۴۰٪ کل بدن معاف دائم.

بند ۱۳- عوارض پوستی شدید که در اثر اختلالات عروقی ایجاد شده باشد مانند فلیت های عمقی و سطحی که با ورم مزمن اندام توأم باشد معاف دائم.

بند ۱۴- هیپودرمیتهای ندولر شدید و منتشر و مقاوم و توأم با علائم سیستمیک معاف دائم.

بند ۱۵- درماتیت های بولوز غیرمیکروبی اکتسابی و درماتیت های بولوز مادرزادی و آکرودرماتیت مزمن هالوپو، آکرودرماتیس، آنتروپاتیکا معاف دائم.

بند ۱۶- هیپرکراتوزکف هر دو دست و یا هر دو پا:

الف) در مورد شدید معاف دائم.

ب) در موارد خفیف خدمات غیررزمی.

بند ۱۷- فرونکولوز شدید و وسیع یکسال معاف موقت.

بند ۱۸- بیماریهای پوستی که در حین انجام خدمت وظیفه یا در اثر حساسیت و یا مسمومیت نسبت به مواد شیمیایی (شغلی، دارویی، جنگی) ایجاد شده باشد و به درمان مقاوم باشد معاف دائم.

بند ۱۹- کهیر.

الف) همراه با آنژ یوادم معاف دائم.

ب) در سایر موارد خدمات غیررزمی.

بند ۲۰- آلوپسی آرآتا همراه با کراخت منظر یا توتالیس و یا یونیورسالیس معاف دائم.

بند ۲۱- بیماریهای کلاژن- اسکلرودرمی ها- پلی آرتريت نودوزا و اسکولیت های لنفوسیتی و اسکولیت های دارویی در صورتی که وسیع بوده و سبب اختلال عملی گردند معاف دائم.

بند ۲۲- انواع آکنه وقتی که شدید باشد و یا منظره صورت را تغییر دهد و یا اینکه ناحیه وسیعی از گردن، کتف ها، سینه و پشت را فرا گرفته باشد معاف دائم.

بند ۲۳- لیشمانیوز (سالک پوستی).

الف) فعال شش ماه معاف موقت.

ب) در صورتیکه پس از بهبودی کراخت منظر یا اختلال عملی اعضاء را ایجاد نماید معاف دائم.

بند ۲۴- سارکوئیدوز پوست معاف دائم.

بند ۲۵- بیماری ژنودرماتوز مانند توبروز اسکلروزیس، رکلین هوزن، آلبینیسم، ایکتیوز مادرزادی، گزرودرماپیگمانتوزا، پوفیزی معاف دائم.

بند ۲۶- ايكٽيوز گسترده مادرزادي يا اڪتسابي معاف دائم.

بخش چهارم: بیماریهای داخلی مغز و اعصاب (نورولوژی)

ماده ۳۲: مشمولان مبتلا به بیماریهای داخلی مغز و اعصاب با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلا می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.

بند ۱- اختلالات استحالته ای سلولهای عصبی (مانند فریدریش و...) معاف دائم.

بند ۲- اختلالات تعادلی مخچه ای معاف دائم.

بند ۳- انواع میلپتها و سکل آنها

الف) در صورتیکه شدید باشد معاف دائم.

ب) در موارد خفیف (زمانی که بر اساس طبقه بندی بین المللی (صفر تا پنج) در حد ۴ باشد) خدمات غیررزمی.

بند ۴- انسفالیتها و انسفالوایتها در صورتیکه عوارض جسمی یا روانی پایدار و ناتوان کننده داشته باشد معاف دائم.

بند ۵- مولتیپل اسکلروزیس یا MS معاف دائم.

بند ۶- انواع صغر عضلانی بزرگ مشروط بر اینکه اختلال شدید و مشهود ایجاد کرده باشد معاف دائم.

بند ۷- انواع مپویاتی های اولیه و ثانویه معاف دائم.

بند ۸- اختلالات مادرزادی سیستم اعصاب مرکزی از هر نوع معاف دائم.

بند ۹- انواع پاراپلژی ها، پاراپارزی ها، همی پلژی ها، همی پارزیها و منوپلژیها معاف دائم.

بند ۱۰- انواع اختلالات و حرکات غیرطبیعی عضوی مربوط به دستگاه خراج هرمی معاف دائم.

بند ۱۱- انواع صرع به شرط ثبوت کلینیکی و یا پاراکلینیکی در یکی از مراکز درمانی دانشگاهی یا نظامی معاف دائم.

تبصره: در مواردی که شروط فوق تحقق نیابد ولی مدارک قابل استناد دال بر سابقه صرع موجود باشد به خدمت غیر رزمی اعزام و در مشاغل مناسب گمارده شود در صورتی که در حین خدمت صرع ثابت شود معاف دائم.

بند ۱۲- انواع پلی نوریت‌های بهبود یافته و سکل آنها با تایید الکترودیآگنوزیس به شرط ثبوت کلینیکی و پاراکلینیکی در مراکز درمانی دانشگاهی یا نظامی معاف دائم.

بند ۱۳- انواع نوروفیروماتوزها

الف) در موارد شدید (اختلال عملکرد، کراهت منظر) معاف دائم.

ب) در موارد خفیف خدمات غیررزمی.

بند ۱۴- سابقه مننژیت های مزمن و سکل انواع مننژیت در صورت داشتن اختلال عملی و عصبی به شرط ثبوت در مراکز درمانی دانشگاهی یا نظامی معاف دائم.

بند ۱۵- انواع نوروالژیها معاف از رزم.

بند ۱۶- انواع فلج اعصاب کرانیال.

الف) در موارد شدید و مقاوم به درمان با اثبات کلینیکی یا پاراکلینیکی معاف دائم.
ب) در موارد خفیف خدمات غیررزمی.

بند ۱۷- انواع سکتة های مغزی و ضایعات عروقی مغز

الف) با عارضه عصبی (ارگانیک یا غیرارگانیک) معاف دائم.
ب) بدون عارضه خدمات غیررزمی.

بند ۱۸- بیماری میاستنی گراویس با اثبات کلینیکی یا پاراکلینیکی در مراکز درمانی دانشگاهی یا نظامی معاف دائم.

بند ۱۹- تورتیکولی معاف دائم.

بخش پنجم: بیماریهای روانپزشکی

ماده ۳۳: مشمولان مبتلا به بیماریهای روانپزشکی با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلا می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.

بند ۱- انواع پسیکوزها شامل (اسکیزوافکتیو، اختلالات هذیانی، پسیکوزهای آتیپیک مزمن) معاف دائم.

بند ۲- اختلالات خلقی.

الف) شدید در فاز مانیک یا فاز افسردگی اعم از حاد و یا مزمن معاف دائم.

ب) اختلال افسردگی اساسی معاف دائم.

ج) انواع اختلال خلقی افسردگی خفیف (دیس تایمی و سایکلوتایمی) ، اختلال خلقی نوع دوم (هیپومانیا) در صورتیکه با دارو تحت کنترل بوده و یا تهدید کننده خود و اطرافیان نباشد معاف از رزم.

بند ۳- انواع اختلالات شخصیتی

الف) انواع سایکوپات و نوع مرزی و نوع اسکیزوئید معاف دائم.

ب) انواع دیگر اختلال شخصیت در صورتیکه ناتوان کننده باشد معاف دائم.

ج) در صورتیکه ناتوان کننده نباشد معاف از رزم.

بند ۴- انواع نوروهای شدید و مقاوم به درمان و مزاحم معاف دائم.

بند ۵- انواع نقیصه های عقلانی و کند ذهنی ها (عقب ماندگی ها)

الف) با ضریب هوشی زیر ۶۰ معاف دائم.

ب) با ضریب هوشی بین ۶۰-۷۵ معاف از رزم.

بند ۶- اختلالات تکلم و لکنت زبان در صورتی که علت روانی یا نورولوژیک داشته باشد

الف) در صورت شدید بودن معاف دائم.

ب) در موارد خفیف خدمات غیررزمی.

بند ۷- بیماریهای روانی ناشی از جنگ و حوادث

الف) در صورتی که استقرار یافته باشد به شرط ثبوت در مراکز درمانی نظامی یا دانشگاهی توسط دو نفر روانپزشک معاف دائم.

ب) در صورت عدم استقرار خدمات غیررزمی.

بند ۸- اختلال رفتار (عدم تعادل عصبی و روانی) و کژخوئیها به طوری که مغایر شئونات نظامی باشد همچنین انحرافات اخلاقی و جنسی مانند ترانس سکسوالیسم معاف دائم.

بند ۹- اختلالات کنترل تکانه معاف دائم.

تبصره: تیک های (تکانه های) ضعیف و گذرا مثل پلک زدن و.. معاف از رزم.

بخش ششم: بیماریهای جراحی مغز و اعصاب

ماده ۳۴: مشمولان مبتلا به بیماریهای جراحی مغز و اعصاب با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلا می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.

بند ۱- معایب ستون فقرات (مادرزادی یا اکتسابی)

الف) در موارد شدید یا اشکال عملی معاف دائم.

ب) در موارد خفیف خدمات غیررزمی.

بند ۲- اسپوندیلولیزیس و اسپوندیلولیزتیزیس معاف دائم.

بند ۳- انواع هرني دیسکال با علایم کلینیکی و رادیولوژی عمل شده و عمل نشده معاف دائم.

(در موارد بیماران عمل شده انجام میلوگرافی و یا MRI ستون فقرات که در مراکز درمانی دانشگاهی یا نظامی انجام شده باشد منضم به تأیید رادیوگرافی ضروری است)

بند ۴- تومورهای استخوانی خوش خیم ستون فقرات .

الف) در صورتیکه از نظر حجم و موقعیت اختلال عملی ایجاد نماید معاف دائم.

ب) بدون اختلال عملی خدمات غیررزمی.

بند ۵- انواع شکستگی های تازه مهره ها (بدنه، تیغه، زوائد مفصلی) معاف دائم.

بند ۶- تغییر شکل‌های مادرزادی و واضح جمجمه مانند هیدروسفالی، میکروسفالی معاف دائم.

بند ۷- اختلالات عروقي مغز با و بدون علايم كلينيكي (مثل انوريسم و A.V.M) معاف دائم.

بند ۸- سابقه عمل جراحي روي مغز معاف دائم.

بند ۹- كمپرسیونهای نخاعي مانند تومورهای استخواني مهره ها و يا سكل عفونتها و آراكنوئیديتها خواه به مرحله فلج رسیده باشد يا نرسیده باشد معاف دائم.

بند ۱۰- هر نوع جسم خارجي در داخل جمجمه و كانال نخاعي معاف دائم.

بند ۱۱- دنده گردني.

الف) با عوارض شديد معاف دائم.

ب) بدون عوارض خدمات غيررزمي.

بند ۱۲- توراسيك اوت لت سندرم با تأييد كلينيكي و يا راديولوژي معاف دائم.

بند ۱۳- انواع خونريزي هاي سربر و مننژه

الف) با عارضه عصبي (ارگانيك يا غيرارگانيك) معاف دائم.

ب) بدون عارضه خدمات غيررزمي.

بند ۱۴- تروماهاي عصبي
الف) فلج اعصابي كه سبب اختلالات عملي و ناتوان كننده معاف دائم.
ب) صدمات عصبي حسي خدمات غيررزمي.

بخش هفتم: بیماریهای ریه و قفسه صدري

ماده ۳۵: مشمولان مبتلاء به بیماریهای ریه و قفسه صدري با توجه به نوع بیماری که بدان مبتلاء می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.

بند ۱- تغییر شکل و نقص های مادرزادي حجاب حازر (نبودن دیافراگم یا فلج حجاب حازر) معافیت دائم.

بند ۲- تغییر شکل های مادرزادي قفسه صدري مانند سینه فرورفته (سینه قیفي شکل)، جناغ برجسته یا فقدان عضلات تنفسي:

الف) همراه با اختلال باليني واضح در عمل قلب یا ریه معاف دائم.

ب) بدون اختلال تنفسي و قلبي خدمات غیررزمي.

بند ۳- تغییر شکلهای مادرزادي مجاري هوایی (فیستولها و تراکتوبرونکومکالي) معاف دائم.

بند ۴- عدم تشکیل قسمتي از ریه (آژنزي ري) و آپلازي کامل یا جزئي که ایجاد اختلال در عمل تنفسي نموده باشد معاف دائم.

بند ۵- استنیت و اسنئومیلیت دنده ها یا ترقوه یا جناغ سینه یا کتف:

الف) در نوع مزمن (بیش از ۶ ماه) معاف دائم.

ب) در نوع حاد شش ماه معاف موقت.

ج) در نوع بهبود یافته خدمات غیررزمي.

بند ۶- شکستگی دنده ها یا جناغ یا کتف یا ترقوه که موجب اختلال عمل تنفسي یا تغییر شکل شدید آنان شده باشد به شرط ثبوت در بیمارستانهای نظامي یا دانشگاهي معاف دائم.

بند ۷- سیکاتریس سوختگی وسیع و یا سیکاتریس های اعمال جراحی که ایجاد اختلال عملي تنفسي نماید معاف دائم.

بند ۸- انواع پلورزیها:

الف) از نوع مزمن (بیش از ۶ ماه) معاف دائم.

ب) از نوع حاد شش ماه معاف موقت.

بند ۹- سابقه پنوموتوراکس خودبخودی.

الف) سابقه پنوموتوراکس خودبخودی (يك بار تأیید شده) معاف از رزم.

ب) سابقه پنوموتوراکس خودبخودی تکرار شونده (بیش از يك بار) معاف دائم.

بند ۱۰- سارکوئیدوز، فیروز ریه، سندرم کارتاژنز معاف دائم.

بند ۱۱- تومورهای حجاب حاجز و یا جنب اعم از خوش خیم و بدخیم معاف دائم.

بند ۱۲- بیماریهای قارچی مزمن ریه معاف دائم.

بند ۱۳- پنوموکونیوزها معاف دائم.

بند ۱۴- آمفیژم ریه:

الف) به صورت منتشر معاف دائم.

ب) لوکالیزه خدمات غیررزمی.

بند ۱۵- کیست های مختلف ریه (هیداتیک، درموئید) پلوروپری کاردیال و کیست های هوایی بزرگ و متعدد معاف دائم.

بند ۱۶- آبسه ریوی و سکلهای وسیع عفونی معاف دائم.

بند ۱۷- برونشکتازی:

الف) دو طرفه یا دو لب در يك ریه معاف دائم.

ب) يك لب يك طرفه معاف از رزم.

بند ۱۸- برونشیت مزمن که ولید عوارض بالینی نموده باشد معاف دائم.

بند ۱۹- آسم به شرط ثبوت در بیمارستانهای نظامی یا دانشگاهی:

الف) در موارد متوسط و شدید معاف دائم.

ب) در موارد خفیف خدمات غیررزمی.

بند ۲۰- تومورهای برونش به طور کلی اعم از بدخیم یا خوش خیم معاف دائم.

بند ۲۱- اجسام خارجی ریه، برونش و مدیاستن که عارضه ریوی ایجاد کرده و باعث اختلال در فونکسیون ریه شده باشد به شرط ثبوت در بیمارستانهای نظامی یا دانشگاهی معاف دائم.

بند ۲۲- سابقه اعمال جراحی سینه اعم از برداشتن بیش از یک دنده و توراکوپلاستی ورزکسیون ریه و دکورتیکاسیون معاف دائم.

بند ۲۳- تنگی های تراشه برونشها که ایجاد اختلالات عملی کرده باشد معاف دائم.

بند ۲۴- تومورهای مدیاستن، مدیاستنیتهای مزمن علایم فشار به مدیاستین معاف دائم.

بخش هشتم: بیماریهای استخوان (اسکلت)

ماده ۳۶: مشمولان مبتلا به بیماریهای استخوانها (اسکلت) با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلا می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.

بند ۱- انحرافات ستون فقرات مادرزادی یا اکتسابی:

الف) در اشکال شدید و ناتوان کننده معاف دائم.

(۱) انحرافات جانبی مادرزادی و اکتسابی ستون فقرات (اسکولیوز) بیش از ۳۰ درجه معاف دائم.

(۲) جبران نشده و یا منجر به تغییر شکل قفسه صدری شده باشد معاف دائم.

(۳) کیفیت شدید بیش از ۷۰ درصد معاف دائم.

ب) در اشکال خفیف (انحرافات جانبی مادرزادی و اکتسابی ستون فقرات کمتر از ۲۰ درجه) معاف از رزم.

بند ۲- اسپینایفیدا اکولتا، ساکرایزاسیون، لومباریزاسیون خدمات غیررزمی.

بند ۳- هرگونه اعمال جراحی (استخوانی) ستون فقرات معاف دائم.

بند ۴- شکستگی های قدیمی حفره کوتیل (استایولوم) چنانچه با تغییر شکل حفره و یا عارضه دیگر مفصل همراه باشد معاف دائم.

بند ۵- نکرور آواسکولار سر استخوان ران به هر علت- معاف دائم.

بند ۶- شکستگی های لگن:

الف) نوع مالکین معاف دائم.

(ب) نوع Open Book معاف از رزم.

بند ۷- بیماری شوثرمان خدمات غیررزمی.

بند ۸- استئومیلیت:

(الف) از نوع حاد شش ماه معاف موقت.

(ب) عفونتهای سخت حاد و عفونتهایی که علیرغم ۶ ماه درمان بهبود نیافته و منجر به تغییر شکل استخوان یا ترشح مکرر باشد معاف دائم.

بند ۹- تومورهای استخوانی خوش خیم:

(الف) تومورهای استخوانی متعدد و یا با ایجاد اختلال مشهود در کار عضو معاف دائم.

(ب) تومورهای داخل استخوانی منفرد بدون عارضه خدمات غیررزمی.

بند ۱۰- کیستهای استخوانی:

(الف) کیستهای بزرگ با خطر شکستگی یا به اندازه بیش از یک سوم قطر استخوان معاف دائم.

(ب) کیستهای کوچک و بدون عارضه خدمات غیررزمی.

بند ۱۱- شکستگی ها:

(الف) شکستگی های استخوانهای بلند که منجر به نصب پیچ و پلاک و یا کونچر شده باشد و یا در گچ باشد چنانچه کمتر از شش ماه از عمل گذشته باشد ، شش ماه معاف موقت.

(ب) شکستگی های جوش خورده ای که با پیچ و پلاک، یا کونچر بوده و یا اختلال عملکرد ایجاد کرده باشد خدمات غیررزمی.

ج) شکستگی هایی که پس از یکسال جوش نخورده باشد و مفصل کاذب ایجاد کرده باشد و یا در وضع نامناسب جوش خورده و اشکال عملی ایجاد نموده باشد معاف دائم.

بند ۱۲- قطع یا فقدان یکی از اندامها معاف دائم.

بند ۱۳- کوتاهی پا:

الف) کوتاهی بیش از ۵/۳ سانتی متر معاف دائم (به استناد اسکنوگرام)

ب) کوتاهی از ۵/۱ تا ۵/۳ سانتی متر خدمات غیررزمی.

بند ۱۴- سینوویال کندروماتوزیس مفاصل همراه با اختلال عملی معاف دائم.

بند ۱۵- آنکیلوز کلیه مفاصل بزرگ (هانش، زانو، آرنج، شانه، مچ پا، مچ دست) معاف دائم.

بند ۱۶- محدودیت حرکات مفاصل:

الف) در مورد مفاصل هانش، زانو و شانه معاف دائم.

ب) محدودیت حرکات سایر مفاصل بزرگ در صورتی که نیمی از حرکات محدود شده باشد معاف دائم.

ج) در موارد خفیف تر همراه با اختلال عملکرد خدمات غیررزمی.

تبصره: در موارد مشکوک زیرپیهوشی اندازه گیری شود.

بند ۱۷- دررفتگی مکرر و یا قدیمی و مادرزادی مفاصل بزرگ (مستند به ۲ رادیوگرافی در حال دررفتگی در بیمارستانهای ن.م و یا مورد وثوق) عمل شده و یا نشده معاف دائم.

بند ۱۸- شلی لیگامانهای زانو و مچ پا و در رفتگی عاداتی مفاصل که مانع تمرینات نظامی باشد خدمات غیررزمی.

بند ۱۹- سندرم ایسکمیک ولکمن:

الف) در صورتیکه شدید و مانع خدمت باشد معاف دائم.

ب) در موارد خفیف خدمات غیررزمی.

بند ۲۰- فقدان کامل شست (از مفصل M.C.P) و یا فقدان ارزش کاری آن در یک دست معاف دائم.

بند ۲۱- فقدان انگشتان دست:

الف) بیش از یک انگشت در یک دست معاف دائم.

ب) تا سه بند انگشت در یک دست خدمات غیررزمی.

توجه:

در مورد انگشتان به صورت زیر عمل شود که هر انگشت کامل یک و هر بند یک سوم محسوب شود یعنی اگر بند اول چهار انگشت قطع شده باشد بیش از یک انگشت محسوب و معاف دائم می شود.

بند ۲۲- عوارضی که مانع باز شدن و یا تا شدن انگشتان دست شود مانند سنداکتیلی و...

الف) در بیش از دو انگشت (مرکب) معاف دائم.

تبصره: چنانچه يك انگشت قطع شده و انگشت ديگر همان دست بیش از ۵۰% عملکرد خود را از دست داده باشد، معاف دائم.

ب) در دو انگشت (ساده) خدمات غیررزمي.

بند ۲۳- کوتاهی اندام فوقانی در مقایسه با یکدیگر در صورتیکه بیش از ۵ سانتی متر باشد معاف دائم.

بند ۲۴- سینوستوز استخوانهای ساعد:

الف) در دو دست معاف دائم.

ب) در يك دست خدمات غیررزمي.

بند ۲۵- کوپیتوس و اروس و والکوس:

الف) همراه با اختلال عملکرد یا ضایعه عصبی معاف دائم.

ب) بیش از ۱۰ درجه انحراف خدمات غیررزمي.

بند ۲۶- کوکسپلانا و کوکساوارا، کوکساماکنا، کوکساوالکا معاف دائم.

بند ۲۷- پارگی منیسک زانو عمل شده یا نشده خدمات غیررزمي.

بند ۲۸- پارگی شدید و کامل رباطهای جانبی و متقاطع زانو که باعث ناپایداری مفصل گردد:

الف) در مواردیکه چند رباط پاره شده باشد معاف دائم.

ب) در موارد پارگی رباط ACL و PCL همراه با پارگی منیسک معاف دائم.

ج) در افراد جراحی شده همراه با اختلال عملی معاف دائم.

د) در نوع منفرد خدمات غیررزمی.

ه) در افراد جراحی شده بدون اختلاف عملی معاف از رزم.

بند ۲۹- ژنوالگوم، ژنووارم، ژنورکوروانوم

الف) در موارد شدید (فاصله بین دو قوزک یا دو کوندیل بیش از ۱۰ سانتی متر) معاف دائم.

ب) در موارد خفیف (فاصل بین دو قوزک یا دو کوندیل کمتر از ۱۰ سانتی متر) خدمات غیررزمی.

بند ۳۰- صافی کامل کف پا هر دو پا در انواع سخت (Rigid) و یا با تحدب شدید استخوانی و یا با انحراف پاشنه پا معاف دائم.

بند ۳۱- پارگی بهبود یافته تاندون آشیل معاف دائم.

بند ۳۲- تغییر شکل اکتسابی یا مادرزادی استخوانهای تارس و متاتارس (هالوس والگوس شدید) خدمات غیررزمی.

بند ۳۳- قطع انگشتان پا:

الف) قطع سه انگشت کامل از یک پا و یا قطع شست در هر دو پا معاف دائم.

ب) قطع شست در یک پا خدمات غیررزمی.

بند ۳۴- اکی نیسم معاف دائم.

بند ۳۵- اوریب بودن مفصل مچ پا:

الف) در موارد شدید معاف دائم.

ب) در موارد خفیف خدمات غیررزم.

بند ۳۶- از بین رفتن قسمتی از استخوانهای کف پا یا هر نوع تغییرات استخوانی دیگری که مانع انجام تمرینات نظامی باشد و با در پوشیدن پوتین اشکال ایجاد نماید معاف دائم.

بند ۳۷- بیماریهای اسکلتی استخوانی نظیر استئوژنس ایمپرکتا، آرتروگریپوزیس، سکلهای شدید ناشی از CP، پولیو و انهدام کام پاشنه (نکروز استخوان تالوس) در انواع شدید معاف دائم.

بند ۳۸- استئوکوندريت دیسکانت زانو، هیپ و مچ پا معاف دائم.

بند ۳۹- بیماریهای جوش نخوردگی اسکافوئید و کن باخ همراه با اختلال عملکرد معاف دائم

بخش نهم: بیماریهای شکم و دستگاه گوارش و جراحی عمومی

بند ۳۷: مضمولان مبتلا به بیماریهای شکم و دستگاه گوارش و رشته جراحی عمومی با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلاء می باشند از معافیت‌های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.

بند ۱- اعمال جراحی روی کبد، کیسه صفرا، مجاری صفراوی . پانکراس معاف دائم.

بند ۲- فیروز و سیروز کبدی معاف دائم.

بند ۳- آسیت به هر علت معاف دائم.

بند ۴- کیست های دستگاه گوارش و طحال معاف دائم.

بند ۵- همانژیوم کبدی:

الف) بزرگتر از ۴۰ میلی لیتر معاف دائم.

ب) کوچکتر از ۴۰ میلی لیتر خدمات غیررزمی.

بند ۶- سنگ کیسه صفرا و مجاری صفراوی معاف دائم.

بند ۷- بیماریهای مادرزادی و اکتسابی مجاری صفراوی معاف دائم.

بند ۸- پورتال هایپرتانسیون به هر علت معاف دائم.

بند ۹- هپاتیت های مزمن به هر دلیل معاف دائم.

بند ۱۰- بیماریهای متابولیک کبدی معاف دائم.

بند ۱۱- بیماریهای عروقی کبد معاف دائم.

بند ۱۲- پانکراتیت:

الف) حاد ۶ ماده معاف موقت.

ب) مزمن معاف دائم.

بند ۱۳- لب حلقوی پانکراس، سنگهای پانکراس، کیستهای پانکراس، فیستول پانکراس معاف دائم.

بند ۱۴- اسپلنکتومی یا فقدان مادرزادی طحال معاف دائم.

بند ۱۵- اسپلنومکالی قابل لمس معاف دائم.

بند ۱۶- تومورهای خلف صفاتی معاف دائم.

بند ۱۷- فیستولهای مقعدی فوق اسفنکتری و بین اسفنکتری معاف دائم.

بند ۱۸- فیستولهای نافی و پیلونیدال در کلیه موارد خدمات غیررزمی.

بند ۱۹- بواسیرهای داخلی با درجه های ۲ و ۴ معاف دائم.

بند ۲۰- فتق های جدار شکم (داخلی و خارجی) و دیافراگماتیک.

الف) عمل نشده معاف دائم.

ب) عمل شده عود کرده معاف دائم.

ج) عمل شده بدون عارضه منع خدمتی ندارد.

بند ۲۱- مگاکولون با اختلالات عملی معاف دائم.

بند ۲۲- کلیه بیماریهای التهابی دستگاه گوارش (IBD) به ثبوت رسیده مانند کرون، کولیت، اولسر و... معاف دائم.

بند ۲۳- سندرمهای سوء جذب (مانند بیماری سلیاک، اسپروئ تروپیکال، بیماری ویپل) و تلاترکتازی عروق روده معاف دائم.

بند ۲۴- تنگیهای کولون و رکتوم و مقعد به هر علت معاف دائم.

بند ۲۵- کلیه سندرمهای پولیپوزیر و انواع پولیپهای همراه با عوارض معاف دائم.

بند ۲۶- پرولاپس رکتوم معاف دائم.

بند ۲۷- سیکاتریسهای عمل جراحی روی شکم با اندازه بیش از ۲۰ سانتی متر خدمات غیررزمی.

بند ۲۸- هرگونه اعمال جراحی روی دستگاه گوارش که تولید اختلالات گوارشی کرده باشد و منجر به برداشتن قسمتی از عضو (بجز آپاندیس) شده باشد و یا آناستوموز شده و یا چسبندگی وسیع ایجاد کرده باشد معاف دائم.

بند ۲۹- بیماریهای پپتیک مقاوم به درمان و یا همراه با عوارض (انسداد، سوراخ شدگی، خونریزی) معاف دائم.

بند ۳۰- دیورتیکولهای مری، معده، اثنی عشر و دیورتیکولوز عمل شده، عمل نشده معاف دائم.

بند ۳۱- آشالازی (عمل شده و نشده) معاف دائم.

بند ۳۲- بی اختیاری مدفوع مادرزادی و اکتسابی معاف دائم.

بند ۳۳- پریتونیت‌های مزمن (از هر نوع و به هر علت که باعث اختلال در کار احشاء شده باشد اعم از چرکی - سلی- قارچی) معاف دائم.

بند ۳۴- سل دستگاه گوارش معاف دائم.

بند ۳۵- وجود اجسام خارجی داخل شکم:

الف) با عوارض معاف دائم.

ب) بدون عوارض خدمات غیررزمی.

بند ۳۶- تمام فلاپهای پدیگوله عضلانی، آزاد:

الف) اگر نقص عضو یا اختلال عملکرد ایجاد کرده باشد معاف دائم.

ب) سایر موارد بدون عارضه خدمات غیررزمی.

بند ۳۷- دیورتیکول مکل:

الف) با عارضه معاف دائم.

ب) بدون عارضه خدمات غیررزمی.

بند ۳۸- هپاتومگالی شدید به هر علت معاف دائم.

بند ۳۹- آبسه های چرکی و آمیبی کبد معاف دائم.

بند ۴۰- خونریزیهای مکرر دستگاه گوارش با علت ناشناخته معاف دائم.

بند ۴۱- بیماری کریگلر نجار نوع ۱ و ۲، کلاستاز دویین جانسون و روتور معاف دائم.

بند ۴۲- بیماری ژیلبرت خدمات غیررزمی.

بند ۴۳- ازوفازیتها:

الف) ازوفازیت شدید که منجر به اولسربارت شده یا دیسپلازی شدید (گزارش پاتولوژی) داده باشد معاف دائم.

ب) ازوفازیت در مراحل یک تا چهار معاف از رزم.

بند ۴۴- فیستول وریدی شریانی اندام فوقانی و تحتانی مادرزادی یا تروماتیک.

الف) همراه با اختلاف عملکرد معاف دائم.

ب) بدون اختلال شدید معاف از رزم.

بخش دهم: بیماریهای خون و انکولوژی (بدخیمی ها)

ماده ۳۸: مشمولان مبتلا به بیماریهای خون با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلا می باشند از معافیت‌های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود
بند ۱- کم خونی های مکالوپلاستیک معاف دائم.

بند ۲- اختلالات ساختمانی ارثی گلبول قرمز (مانند میکرواسفر و سیتوزارثی، اولوسیتوزیز، الیپتوسیتوز) معاف دائم.

بند ۳- کم خونی های مزمن اکتسابی به علت بیماریهای خوش خیم.
الف) در موارد هموگلوبین زیر ۱۰ معاف دائم.
ب) در موارد هموگلوبین مساوی و یا بیشتر از ۱۰ خدمات غیررزمی.

بند ۴- پلی گلوبولی اولیه (پلی سیتمی) و ترومبوسیتوز اولیه معاف دائم.

بند ۵- اختلالات کمی و کیفی پلاکتها و فاکتورهای انعقادی (بیماریهای خونریزی دهنده و هالیپرکواگولانت) معاف دائم.

بند ۶- بدخیمی های خون و دستگاه لنفاوی به طور کلی معاف دائم.

بند ۷- اختلالات خونی ارثی و اکتسابی با منشا ایمونولوژیک معاف دائم.

بند ۸- اگرانولوسیتوز معاف دائم.

بند ۹- بیماریهای هموگلوبینوپاتی ارثی با سطح هموگلوبین کمتر از ۱۰ معاف دائم.

بند ۱۰- تالاسمی ماژور، تالاسمی اینترمدیت و سندرمهای سیکل سل معاف دائم.

بند ۱۱- هیپراسپلینیزیم معاف دائم.

بند ۱۲- بیماری فایسم خدمات غیررزمی در نزدیکی مراکز درمانی.

بند ۱۳- آپلازی مغز استخوان به هر علت معاف دائم.

بند ۱۴- تومورهای بدخیم از هر نوع و در هر عضو که باشد ولو اینکه درمان شده باشد معاف دائم.

بند ۱۵- تومورهای خوش خیم:
الف) چنانچه سبب اختلال مشهود در کار عضو یا به صورت عود کننده و یا با کراهت
منظر همراه باشد معاف دائم.
ب) در غیر موارد فوق به مبحث مربوطه رجوع شود.

بخش یازدهم: بیماریهای دستگاه ادراری تناسلی

ماده ۳۹: مشمولان مبتلا به بیماریهای دستگاه ادراری تناسلی با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلا می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.

بند ۱- انسداد ادراری به دلایل عضوی یا عفونی یا فونکسیوني:

الف) در صورتیکه برطرف کردن انسداد امکان پذیر باشد خدمات غیررزمي.

ب) در صورت عدم امکان برطرف کردن انسداد معاف دائم.

بند ۲- برگشت ادرار به حالب ها:

الف) اگر دو طرفي یا يك طرفه شدید باشد معاف دائم.

ب) يك طرفه و خفیف خدمات غیررزمي.

بند ۳- بیماریهای عفونی مزمن (سلي، میکروبي، انگلي، قارچي) کلیه، لگنچه، حالب، مثانه، بیضه ها، مجاری ادرار هر يك به تفکیك معاف دائم.

بند ۴- سنگهای حالب، کلیه، پروستات، مثانه و سنگهای شاخ گوزني و تفروکلسینوز:

الف) در صورتیکه انسداد ایجاد کرده باشد معاف دائم.

ب) در صورت عدم ایجاد انسداد معاف از رزم.

بند ۵- سنگهای حالب، کلیه، مثانه عمل شده خدمات غیررزمي.

بند ۶- تومورهای خوش خیم و بدخیم مجاری ادراری تناسلی معاف دائم.

بند ۷- بیماریهای رتروپریتوان، فیروز رتروپریتوان، تومورهای خوش خیم و بدخیم و کیست های رتروپریتوان معاف دائم.

بند ۸- بیماریهای طبی کلیه: سندروم نفروتیک، گلومر و لونفریت مزمن، پیلونفریت مزمن، بیماریهای کلاژن کلیه، پروتئین اوری بیش از ۳۰۰ میلی گرم و هماتوری اسانسیل و نارسایی مزمن کلیه معاف دائم.

بند ۹- گلومرولونفریت و پیلونفریت حاد ۶ ماه معاف موقت.

بند ۱۰- هیدرونفروس و اتساع لگنچه معاف دائم.

بند ۱۱- نفرکتومی یک طرفه، نفرکتومی پارسیل و پیلو پلاستی معاف دائم.

بند ۱۲- کلیه نعل اسبی- کلیه اکتویک داخل لگن اکتویک یک طرفه (یعنی هر دو کلیه در یک طرف قرار گرفته باشند) معاف دائم.

بند ۱۳- پتوز کلیه:

الف) درجه ۲ خدمات غیررزمی.

ب) درجه ۳ معاف دائم.

بند ۱۴- هیپوپلازی و آپلازی و آژنزی کلیه معاف دائم.

تبصره: هیپوپلازی یک طرفه و بدون علامت معاف از رزم.

بند ۱۵- کلیه میان اسفنجی معاف دائم.

بند ۱۶- فیستول سیستم ادراری به دستگاه گوارش یا پوست معاف دائم.

بند ۱۷- نکروز کورتکس کلیه:

الف) در صورتی که منجر به نارسایی یا کم کاری کلیه شده باشد معاف دائم.

ب) در سایر موارد خدمات غیررزمی.

بند ۱۸- پیوند کلیه معاف دائم.

بند ۱۹- بیماریهای عروقی کلیه مثل: آنوریسم شریان کلیوی، انفارکتوس کلیه، ترومبوز ورید کلیوی، فیستول شریانی وریدی، آنوریسم شریانی وریدی معاف دائم.

بند ۲۰- دوبلیکاسیون حالب در صورتی که هر حالب به طور جداگانه تا مثانه ادامه داشته باشد معاف دائم.

بند ۲۱- مگااورتر خدمات غیررزمی.

بند ۲۲- بیدرواورتر معاف دائم.

بند ۲۳- اورتروسل يك طرفي يا دو طرفه خدمات غيررزمي.

بند ۲۴- مٿانه نوروٿينڪ معاف دائم.

بند ۲۵- ڪاهش ظرفيت مٿانه به دلائيل اعمال جراحي قبلي پاسيستيت و يا راديوتراپي معاف دائم.

بند ۲۶- سيستڪتومي توتال و پارسيل معاف دائم.

بند ۲۷- تنگي ڪردن مٿانه:

(الف) بدون عارضه خدمات غيررزمي.

(ب) در صورتي ڪه عارضه داشته باشد بر حسب عارضه اظهارنظر شود.

بند ۲۸- از بين رفتن قدرت انقباضي ڪردن مٿانه ڪه منجر به بي اختياري ادرار شود معاف دائم.

بند ۲۹- هيپوسپاڊياز تنه آلت و ميان دو راه معاف دائم (هيپوسپاڊياز درجه يك مانع خدمتي ندارد)

بند ۳۰- اڀيسپاڊياز معاف دائم.

بند ۳۱- انواع فیستولهای مجرا به تنه آلت، رکتوم و پرینه و اسکروتوم معاف دائم.

بند ۳۲- بیماری پیرونی:

الف) نوع شدید معاف دائم.

ب) نوع خفیف خدمات غیررزمی.

بند ۳۳- دیورتیکول مجرا معاف دائم.

بند ۳۴- تنگی شدید مجرا، انواع والوهای مجرای خلفی، تومورهای خوش خیم و بدخیم مجرا اورتریت های مزمن غیرقابل درمان معاف دائم.

بند ۳۵- بیماریهای مقاربتی اگر در ناحیه انتهایی مجرا و آلت دفرماسیون ایجاد کرده یا به فیروز و یا تنگی مجرا منجر شود معاف دائم.

بند ۳۶- هیدروسل:

الف) نوع حجیم معاف دائم.

ب) سایر موارد خدمات غیررزمی.

بند ۳۷- واریکوسل:

الف) درجه ۱ و ۲ خدمات غیررزمی.

ب) درجه ۳ معاف دائم.

بند ۳۸- توریسون حاد بیضه ۶ ماه معاف موقت.

بند ۳۹- اکتوی و یا فقدان بیضه:

الف) دو طرفه معاف دائم.

ب) یک طرفه خدمات غیررزمی.

بند ۴۰- آتروپی شدید بیضه:

الف) دو طرفه معاف دائم.

ب) یک طرفه خدمات غیررزمی.

بند ۴۱- هماتوسل حاد ۶ ماه معاف موقت.

بند ۴۲- شکستگی آلت خدمات غیررزمی.

بند ۴۳- اپی دیدیمکتومی:

الف) دو طرفه معاف دائم.

ب) یک طرفه خدمات غیررزمی.

بند ۴۴- فقدان آلت معاف دائم.

بند ۴۵- ترمبوقلبیت وریدهای سطحی آلت ۶ ماه معاف موقت.

بند ۴۶- دوجنسی معاف دائم.

بند ۴۷- بی اختیاری ادراری و شب ادراری به شرط ثبوت در بیمارستانهای نیروهای مسلح معاف دائم.

بند ۴۸- تغییر مسیر ادراری با عمل جراحی معاف دائم.

بند ۴۹- هیدروسل طناب منوی، اپیدیدیمیت مزمن و کیست های طناب منوی خدمات غیررزمی.

بخش دوازدهم: بیماریهای فك و دهان و دندان

ماده ۴۰: مشمولان مبتلاء به بیماری فك و دهان و دندان با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلاء می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده می نمایند.

بند ۱- ناهنجاریهای استخوانی فك و صورت که موجب اختلال در عمل جویدن یا تکلم باشد معاف دائم.

بند ۲- آنکیلوز مفصل تامپورو ماندیبولر يك طرفي و دو طرفي به شرط ثبوت بوسیله رادیوگرافی معاف دائم.

بند ۳- تومورهای خوش خیم در صورتی که از لحاظ حجم و موقعیت ایجاد اختلال در جویدن و یا در تکلم بنماید معاف دائم.

بند ۴- کام شکاف دار همراه یا بدون لب شکری:

الف) عمل نشده معاف دائم.

ب) عمل شده با عارضه تنفسی یا تغذیه ای و یا اختلال تکلم شدید معاف دائم.

ج) عمل شده بدون عارضه خدمات غیر رزمی.

بند ۵- استئومیلیتهای استخوانهای فك که بعد از درمان منجر به ناهنجاری مشهود استخوانهای فك و صورت شوند، معاف دائم.

بند ۶- ناهنجاریهای زبان مانند آنکیلوگلوکوسی، آتروفی و هیپروتروفی زبان، شکاف برداشتن و یا دو قطعه شدن زبان که موجب اختلال در جویدن و تکلم و یا بلع شود، معاف دائم.

بند ۷- از بین رفتن دندانها بطوریکه در مجموع در دهان کمتر از ۱۴ دندان وجود داشته باشد معاف دائم.

بند ۸- کلیه تومورهای بد خیم فك و دهان معاف دائم

بخش سیزدهم: بیماریهای چشم و عوارض بینایی

ماده ۴۱- مشمولان مبتلاء به بیماریهای چشم و عوارض بینایی با توجه به نوع بیماری که به آه مبتلاء می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود:

بند ۱- هیپرمتریوپي با سایکلوپلزي کامل برای مشمولان عادي و ديپلم:

(هیپرومتریوپي با سیکلوپلزي کامل که در صورت همراه بودن با آستیگماتیسم، با علامت منفي منظور شود ولي محاسبه نگردد).

الف) هیپرمتریوپي از ۲/۵ تا ۴ دیوپتر داخل هر يك از چشمها خدمات غير رزمي.

ب) مجموع دیوپتر هیپرمتریوپي دو چشم از پنج تا هشت دیوپتر داخل خدمات غير رزمي.

ج) هیپرمتریوپي بیش از چهار دیوپتری يك چشم تا پنج دیوپتر داخل خدمات غير رزمي.

د) هیپرمتریوپي بیش از پنج دیوپتری يك چشم معاف دائم.

ه) مجموع دیوپتر هیپرمتریوپي هر دو چشم بیش از هشت دیوپتری معاف دائم.

بند ۲- هیپرمتریوپي با سایکلوپلزي کامل در مشمولان بالاتر از ديپلم:

(هیپرمتریوپي با سیکلوپلزي کامل که در صورت همراه بودن با آستیگماتیسم با علامت منفي منظور شود ولي محاسبه نگردد).

الف) هیپرمتریوپي از ۳ تا ۵ دیوپتر داخل هر يك از چشمها خدمات غير رزمي.

ب) مجموع هیپرمتریوپي دو چشم از شش تا ۱۰ دیوپتر داخل خدمات غير رزمي.

ج) هیپرمتریوپي بیش از دیوپتری يك چشم تا شش دیوپتر داخل خدمات غير رزمي.

د) هیپرمتریوپي بیش از شش دیوپتری يك چشم معاف دائم.

ه) مجموع دیوپتر هیپرمتریوپي هر دو چشم بیش از ۱۰ دیوپتر معاف دائم.

بند ۳- میوپي با سایکلوپلزي در مشمولان عادي و ديپلم:

(میوپي با سیکلوپلزي کامل که در صورت همراه بودن با آستیگماتیسم با علامت مثبت منظور شود ولي محاسبه نگردد).

- الف) میوپی از ۲/۵ تا ۴ دیوپتری داخل هر يك از چشمها خدمات غیر رزمی.
- ب) مجموع دیوپترمیوپی از ۵ تا ۸ دیوپتر داخل هر دو چشم خدمات غیر رزمی.
- ج) میوپی بیش از پنج دیوپتری يك چشم تا شش دیوپتر داخل خدمات غیر رزمی.
- د) میوپی بیش از شش دیوپتری يك چشم معاف دائم.
- ه) مجموع دیوپترمیوپی بیش از هشت دیوپتری هر دو چشم معاف دائم.

بند ۴- میوپی با سایکلوپلژی در مشمولان بالاتر از دیپلم:

(میوپی با سیکلپلژی کامل که در صورت همراه بودن با آستیگماتیسم با علامت مثبت منظور شود ولی محاسبه نگردد؟).

- الف) میوپی از ۳ تا ۵ دیوپتر داخل هر يك از چشمها خدمات غیر رزمی.
- ب) مجموع دیوپترمیوپی بین ۶ تا ۱۰ دیوپتر داخل هر دو چشم خدمات غیر رزمی.
- ج) میوپی بیش از ۶ دیوپتری يك چشم تا ۷ دیوپتر داخل خدمات غیر رزمی.
- د) میوپی بیش از ۷ دیوپتری يك چشم معاف دائم.
- ه) مجموع دیوپترمیوپی بیش از ۱۰ دیوپتری هر دو چشم معاف دائم.

بند ۵- آستیگماتیسم ساده، مرکب یا مخلوط با سایکلپلژی کامل در مشمولان عادی و دیپلم:

(در آستیگماتیسم ساده، یا مرکب یا مخلوط میزان آستیگماتیسم بایستی بیش تر از اسفر باشد).

- الف) آستیگماتیسم ساده، مرکب یا مخلوط از ۵/۲ تا ۴ دیوپتری داخل هر يك از چشمها خدمات غیر رزمی.
- ب) مجموع دیوپتر آستیگمات ساده، مرکب یا مخلوط از ۵ تا ۸ دیوپتر داخل خدمات غیر رزمی.
- ج) آستیگماتیسم ساده، یا مرکب بیش از ۵ دیوپتری تا ۶ دیوپتری يك چشم خدمات غیر رزمی.
- د) آستیگماتیسم ساده، مرکب یا مخلوط بیش از شش دیوپتری يك چشم معاف دائم.

ه) چنانچه آستیگماتیسم ساده، مرکب یا مخلوط هر دو چشم در مجموع بیش از هشت دیوپتر باشد معاف دائم.

بند ۶- آستیگماتیسم ساده، مرکب یا مخلوط با سایکلوپلژی کامل در مشمولان بالاتر از دیپلم:

(در آستیگماتیسم ساده یا مرکب میزان آستیگماتیسم بایستی بیشتر از اسفر باشد).

الف) آستیگماتیسم ساده، مرکب یا مخلوط از ۳ تا ۵ دیوپتری داخل هر یک از دو چشم خدمات غیر رزمی.

ب) مجموع دیوپتر آستیگماتیسم ساده، مرکب یا مخلوط هر دو چشم از ۶ تا ۱۰ دیوپتر داخل خدمات غیر رزمی.

ج) آستیگماتیسم ساده، مرکب یا مخلوط بیش از ۶ دیوپتری تا ۷ دیوپتر داخل یک چشم خدمات غیر رزمی.

د) آستیگماتیسم ساده، مرکب یا مخلوط بیش از هفت دیوپتری یک چشم معاف دائم.

ه) مجموع دیوپتر آستیگماتیک ساده، مرکب یا مخلوط هر دو چشم بیش از ۱۰ دیوپتر معاف دائم.

بند ۷- فقدان یک چشم یا آنکه یک چشم عملاً و یا در اثر بیماریهای غیر قابل علاج فاقد بینایی (عدم درک نور) باشد معاف دائم.

بند ۸- اورام ملتحمه فصلی شدید توام با عوارض قرنیه:

الف) در مشمولان عادی معاف دائم.

ب) در مشمولان دیپلم و بالاتر خدمات غیر رزمی.

بند ۹- عوارض تراخمی ملتحمه و پلک از قبیل سیمبلفارون گزروزیس، آنتروپیون و آکترپیون:

الف) در یک چشم خدمات غیر رزمی.

(ب) در دو چشم معاف دائم.

بند ۱۰- ناخنك پیشرفته که تا مرکز قرنیه پیشرفت نموده باشد و با چشم غیر مسلح دیده شود معاف دائم.

بند ۱۱- لك مركزي قرنیه:

الف) در صورتیکه وسیع باشد و مرکز قرنیه را اشغال نموده باشد (لك وسیع در موافعی که بیش از ۳ میلیمتر مربع سطح قرنیه را پوشانیده باشد) معاف دائم.

ب) در موارد خفیف تر خدمات غیر رزمی.

بند ۱۲- کراتیت های آنترستیسیل و دیستروفیهای قرنیه يك یا دو چشم معاف دائم.

بند ۱۳- كلوبوم مادرزادي مردمك:

الف) همراه با گرفتاری شبکیه (رتین) معاف دائم.

ب) بدون گرفتاری شبکیه (رتین) خدمات غیر رزمی.

بند ۱۴- ایریدوسیکلیت‌های شدید و مزمن يك یا دو چشم که تولید چسبندگیهای وسیع نموده باشد معاف دائم.

بند ۱۵- اكلوزيون و سيكلوزيون كامل مردمك معاف دائم.

بند ۱۶- ایریدکتومی یا ایریدودیالیز وسیع حاصل از حوادث یا اعمال جراحی.

الف) در صورتیکه با کاهش دید و عوارض قرنیه و عدسی توام باشد معاف دائم.

ب) در صورتیکه با کاهش دید و عوارض توام نباشد خدمات غیر رزمی.

بند ۱۷- کاتاراکت مادرزادی، ضربه ای متابولیک و کاتاراکت عمل شده معاف دائم.
تبصره: کدورت‌های عدسی که ایجاد اختلال دید در ریتنوسکوپی نمی نماید خدمات غیر رزمی.

بند ۱۸- کدورت وسیع زجاجیه به هر علت معاف دائم.

بند ۱۹- کوریوتینیت مرکزی و یا منتشر مزمن یک یا دو چشم معاف دائم.

بند ۲۰- رتینیت پیگمانتور تینیت‌های غیر پیگمانتر به شرط اثبات توسط ERG (که در آن افت ولتاژ حداقل نصف میزان طبیعی باشد) معاف دائم.

بند ۲۱- لوکسایون کامل یا ناقص عدسی یا لنتیکیونوس و یا فقدان عدسی یک چشم معاف دائم.

بند ۲۲- انفصال شبکیه عمل شده و یا عمل نشده به هر علت معاف دائم.

بند ۲۳- آمبولی شریان شاخه ای یا مرکزی و یا ترومبوز ورید شاخه ای یا مرکزی و یا هر نوع واسکولیت مزمن یک یا دو چشم معاف دائم.

بند ۲۴- بیماریهای ناحیه ماکولات و عصب باصره از قبیل آتروفی، هیپوپلازی، سوختگی، سوراخ ماکولا و یا خونریزیهای ناحیه ماکولا و آتروفی عصب باصره معاف دائم.

بند ۲۵- میکروفتالمی های و بوفتالمی یک یا دو چشم معاف دائم.

بند ۲۶- اگزوفتالمی تومورال یا پولساتیویک یا دو چشم معاف دائم.

بند ۲۷- فلج کامل یک یا چند عضله چشم در صورتیکه استقرار یافته و دائمی باشد معاف دائم.

بند ۲۸- لاکوفتالمی های مربوط به فلج عضلات پلکی معاف دائم.

بند ۲۹- افتادگی دائمی پلک (درهر یک از چشمها) در صورتیکه بیش از نصف مردمک چشم را پوشانیده باشد معاف دائم.

بند ۳۰- استرابیسم آمبلیوپیک یک چشم و استرابیسم متناوب معاف دائم.

بند ۳۱- نیستاگموس دائمی و مشهود معاف دائم.

بند ۳۲- داکریوسیستیت مزمن چرکی معاف دائم.

بند ۳۳- گلوکوم مزمن و مطلق و گلوکوم حاد زاویه بسته با عارضه و گلوکوم های عمل شده يك چشم معاف دائم.

بند ۳۴- اجسام خارجي داخل کره چشم معاف دائم.

بند ۳۵- پیوند قرنيه معاف دائم.

بند ۳۶- کراتوکونوس با گزارش توپوگرافي بیمارستانهای نظامي و دانشگاهي معاف دائم.

بند ۳۷- تومورهای خوش خيم به هر صورت خدمات غير رزمي (در صورت ایجاد عارضه طبق بند مربوطه رفتار شود).

بند ۳۸- تومور کاذب اوربیت در صورتیکه عود کننده و مقاوم به درمان باشد معاف دائم.

بند ۳۹- آمبلیوپي يك چشم یا دو چشم خدمات غير رزمي.

بخش چهاردهم: بیماریهای گوش و حلق و بینی

ماده ۴۲: مشمولان مبتلاء به بیماریهای گوش و حلق و بینی با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلاء می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.

بند ۱- کاهش شنوایی یکطرفه بطوری که معدل آن در فرکانس های چهارگانه (۵۱۲-۲۴۴-۱۰۴۸-۲۰۹۶) بیش از ۸۰ دسی بل باشد معاف دائم.

بند ۲- کاهش شنوایی یکطرفه اگر در فرکانس های چهارگانه بین ۵۰ تا ۸۰ دسی بل باشد خدمات غیر رزمی.

بند ۳- کاهش شنوایی هر دو گوش بطوری که معدل کاهش شنوایی در فرکانس های چهارگانه در یک گوش بالای ۲۵ دسی بل و در گوش دیگر بالای ۵۰ دسی بل باشد معاف دائم.

بند ۴- کاهش شنوایی هر دو گوش در فرکانس های چهارگانه بین ۲۵ تا ۵۰ دسی بل خدمات غیر رزمی.

بند ۵- کری و لالی معاف دائم.

بند ۶- فقدان کامل مادرزادی یا اکتسابی لاله گوش یکطرفه یا دو طرفه معاف دائم.

بند ۷- آترزی یا انسداد مجرای گوش خارجی در تمام طول مجرا یا قسمتی از آن معاف دائم.

بند ۸- عفونت مزمن گوش میانی که سبب ایجاد پولیپ یا ضایعه در ناحیه شرابنل و یا استئیت و کولستئاتوم نماید یکطرفه یا دو طرفه معاف دائم.

بند ۹- عمل جراحی رادیکال ماستوئیدکتومی معاف دائم.

بند ۱۰- عفونت مزمن گوش میانی یا ترشح چرکی و پارگی پرده تمپان در صورتی که از نظر رادیولوژی تراکم استخوانی یا اسکروز ناشی از عکس العمل عفونت موجود باشد و یا همراه با کاهش شنوایی دو طرفه بیش از سی و پنج دسی بل در هر گوش باشد:

الف) در موارد دو طرفه معاف دائم.

ب) یکطرفه خدمات غیر رزمی.

بند ۱۱- عفونت مزمن گوش میانی با ترشح چرکی یک گوش که همراه با تراکم استخوانی یا اسکروز ناشی از عفونت باشد در صورتی که با پارگی پرده گوش سمت دیگر همراه باشد (حتی بدون وجود تراکم استخوانی) معاف دائم.

بند ۱۲- فلج عصب صورتی در اثر التهابات قدیمی گوش با شکستگی استخوان روشه یا به علت عمل جراحی گوش معاف دائم.

بند ۱۳- فلج کامل عصب مقاوم به درمان به هر علتی (علل ناشناخته، بلز، سندروم رامس هانت و غیره) که حداقل شش ماه از شروع آن گذشته باشد معاف دائم.

بند ۱۴- لایبرنتیت های چرکی (باکتریال) که همراه با نیستاکموس واضح و علائم پاراکلینیک ثابت شده در بیمارستانهای نیروهای مسلح باشد معاف دائم.

بند ۱۵- بیماری و سندروم در صورتی که با آزمایشات پارکلینیک در بیمارستانهای نیروهای مسلح تایید شود معاف دائم.

بند ۱۶- عوارض مادرزادی یا عفونی در بینی، کام، لب و حلق که تولید اختلالات شدید تنفسی، صوتی، گوارشی نموده باشد و با کراهت منظر ایجاد کرده باشد در صورتی که قابل درمان نباشد معاف دائم.

بند ۱۷- شکستگی های قدیمی بینی همراه با اختلالات تنفسی شدید و یا تغییر شکل شدید ظاهری صورت که نیاز به عمل جراحی زیبایی داشته باشد معاف دائم.

بند ۱۸- رینیت اتروفیک همراه با کروت متعفن (بیماری اوزن) معاف دائم.

بند ۱۹- آنژیوفیبروم نازوفارلکس معاف دائم.

بند ۲۰- سینوزیت های توام (پان سینوزیت) مزمن معاف دائم.

بند ۲۱- پولیپوز بینی:

الف) در صورتی که دوطرفه باشد معاف دائم.

ب) در صورت یکطرفه خدمات غیر رزمی.

بند ۲۲- تومورهای میکسد غده بناگوشی و یا تحت فکي عمل شده و یا عمل نشده (به شرط ثبوت در بیمارستانهای نیروهای مسلح) معاف دائم.

بند ۲۳- لارنژیت های مزمن که تولید اختلالات شدید و دائمی صوتی یا تنفسی نماید
معاف دائم.

بند ۲۴- بیماریهای مادرزادی، عفونی، ضربه ای و یا تومورهای حنجره که تولید اختلالات
شدید و دائمی نماید معاف دائم.

بند ۲۵- تومورهای گلوموس ژوگولر، آنژیومهای وسیع در نقاط مختلف گوش و حلق و
بینی، حفره و فضای دهان، زبان، فکین، سینوسهای صورت و منضعات اعضای فوق
معاف دائم.

بند ۲۶- فلج تارهای صوتی دو طرفه و یا یک طرفه با بیش از شش ماه سابقه معاف
دائم.

بخش پانزدهم: بیماریهای قلب و عروق

ماده ۴۳: مشمولان مبتلاء به بیماریهای قلب و عروق با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلاء هستند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده می نمایند.

بند ۱- کلیه عوارض عضوی دریچه ای قلب عمل شده و عمل نشده به شرط ثبوت در بیمارستانهای نیروهای مسلح یا دانشگاهی معاف دائم.

تبصره: پرولاپس دریچه ای که منجر به نارسائی نشده باشد خدمات غیر رزمی.

بند ۲- وجود هر گونه بیماری مادرزادی قلب اعم از عمل شده و نشده معاف دائم.

تبصره: دکستروکادری و سیتوس انورتوس اگر با آنومالیهای دیگر همراه نبوده و عارضه ای نداشته باشد منع خدمتی ندارد.

بند ۳- هر نوع بیماری عروق کرونر در هر درجه و حالتی که باشد معاف دائم.

بند ۴- نارسایی مزمن قلب معاف دائم.

بند ۵- هر نوع بیماری مزمن پریکارد - آندوکارد - میوکارد اعم از التهابی، تومورال، مادرزادی و اکتسابی معاف دائم.

بند ۶- بیماریهای مادرزادی و یا اکتسابی، تومورال و التهابی آئمورت و سرخرگهای بزرگ، مانند کوارکتاسیون، آنوریسم ها، آنژیومها و اتساع سرخرگهای ریوی، کانال شریانی باز، تنگی شریان ریوی اصلی و فیستولهای شریانی وریدی در مورد عمل شده یا نشده معاف دائم.

بند ۷- ازدیاد فشار خون شریانی در صورتی که فشار خون باز سیستولیک از ۱۶۰ میلیمتر جیوه و یا دیاستولیک از ۱۰۰ میلیمتر جیوه بالاتر باشد (مقصود از فشار خون باز

آنست که لااقل بیمار ۷۲ ساعت در بیمارستان بستری و فشار خون در ساعات مختلف شب و روز ثبت گردد) معاف دائم.

تبصره: ازدیاد فشار خون شریانی در صورتیکه فشار خون باز سیستولیک بین ۱۶۰-۱۴۰ میلیمتر جیوه و یا دیاستولیک بین ۹۰-۱۰۰ میلیمتر جیوه باشد خدمات غیر رزمی.

بند ۸- ترومبوفلیت ها:

الف) چنانچه عود کننده باشد معاف دائم.

ب) در موارد محدود خدمات غیر رزمی.

بند ۹- واریس ها:

الف) شدید و یا همراه با عوارض معاف دائم.

ب) خفیف و متوسط خدمات غیر رزمی.

بند ۱۰- تومورهای عروق لنفاوی، لنف آدنوم و الفانتیازیس که لااقل یکی از اندامها را فرا گرفته باشد معاف دائم.

بند ۱۱- اختلالات ریتم به صورت اکستراسیستولهای فوق بطنی به شرطی که تعدادشان بیش از ۱۰ ضریب در دقیقه باشد (در صورت تداوم با اثبات در بیمارستانهای نیروهای مسلح یا دانشگاهی) معاف دائم.

بند ۱۲- اختلالات ریتم به صورت اکستراسیستولهای بطنی که تعدادشان بیش از هفت عدد در دقیقه و چند کانونی، دو تا یا بیشتر پشت سر هم آمده باشد (بصورت R-on-T قرار گرفته باشد) معاف دائم.

بند ۱۳- تاکی آریتمی های فوق بطنی که شامل تاکیکاردی دهلیزی (بیش از ۱۴۰ ضربان در دقیقه به شرطی که پس از سه ساعت استراحت بهبود نیابد)، فیبریلاسیون دهلیزی، تاکیکاردیهای نودال یا جانکشنال و تاکیکاردیهای بطنی در هر مورد معاف دائم.

بند ۱۴- اختلال هدایت داخل دهلیزی، بلوک سینوس دهلیزی، وقفه سینوس دهلیزی و سندرم تاکیکاردی و برادیکاردی، سندرم (اس.اس.اس)، برادیکاردی سینوزال کمتر از ۵۰ ضربان در دقیقه که با فعالیت تعداد شریکان به حد لازم افزایش نیابد (مورد اخیر به شرط ثبوت در بیمارستانهای نیروهای مسلح یا دانشگاهی) معاف دائم.

بند ۱۵- اختلالات هدایتی دهلیزی بطنی مانند سندرم W.P.W و همچنین اختلالات هدایتی که منجر به استفاده از پیش دائم یا موقت شود معاف دائم.

بند ۱۶- وجود یا سابقه بیماری تب روماتیسمی حاد (به شرط وجود کاردیت) معاف دائم.

بخش شانزدهم: بیماریهای روماتولوژی و بافت همبند

ماده ۴۴: مشمولانت مبتلاء به بیماریهای روماتولوژی و بافت همبند با توجه به نوع بیماری که به آن مبتلاء می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.

بند ۱- آرتریتهای عفونی حاد (استاف، بروسلوز، سالمونلا و سایر باکتریهای دیگر با تایید میکروب شناسی).

الف) با تغییر شکل مفصلی و استخوانی معاف دائم.

ب) بدون تغییر شکل ۶ ماه معاف موقت.

ج) در صورتیکه در حین خدمات ایجاد شده باشد معاف دائم.

بند ۲- آرتريت های عفونی مزمن معاف دائم.

بند ۳- آرتريت های التهابی:

الف) آرتريت های التهابی حاد: راکتیو، سندرم رایتز، تب روماتیسمی یکسال معاف موقت.

تبصره: در صورتیکه در حین خدمات بروز کرده باشد معاف دائم.

ب) آرتريت های التهابی تحت حاد و مزمن: ارتريت روماتوئید، لوپوس اریتماتور سیستمیک، اسپوندیلیت نکلوزان، آرتريت های پسوریازیسی، آرتريت های التهابی روده، بیماری ویپل، آرتريت راکتیو، سندروم رایتز، کلاژنوزها، واسکولیتها، سارکوئیدوز اسپوندیلو آرتروپاتی سر و نگاتیو معاف دائم.

ج) هیدرو آرتروز مزمن و مشهود معاف دائم.

بند ۴- واسکولیتها:

الف) واسکولیتهاى نكروزان: بیماری پان کلاسیک، پان میکروسکوپیک، وگنر، تاکایاسو، بیماری بجهت معاف دائم.

ب) واسکولیتهاى ازدیاد حساسیتی به همراه گرفتاری احشاء معاف دائم.

بند ۵- کلاژنوزها، اسکرودرمی ها، پلی میوزیت ها، درماتومیوزیت معاف دائم.

بند ۶- بیماریهای متابولیک استخوان:

الف) استئوپروز (طبق تعریف بر اساس سنجش تراکم استخوان در صورتیکه توده استخوانی در مقایسه با حداکثر توده استخوانی بیش از ۲,۵ S.D. کاهش یافته باشد) معاف دائم.

ب) استئوپنی (طبق تعریف بر اساس سنجش تراکم استخوان در صورتیکه توده استخوانی در مقایسه با حداکثر توده استخوانی بیش از ۱-۲,۵ S.D. کاهش یافته باشد) خدمات غیر رزمی.

ج) استئومالسی معاف دائم.

د) هیپوپاراتیروئیدی معاف دائم.

بند ۷- بیماریهای کریستالی: نفرس، نفرس کاذب معاف دائم.

بند ۸- استئوآرتریت مفاصل بزرگ:

الف) در فرم شدید و ناتوان کننده معاف دائم.

ب) در فرم خفیف یکسال معاف موقت.

بند ۹- شانه منجمد، پارگی روتاتورکاف معاف دائم.

بند ۱۰- الیگونورودیستروفی RSDS معاف دائم.

بند ۱۱- آرتروپاتي نورولوژيك (مفصل شاركو) معاف دائم.

بند ۱۲- شبه تومورهاي مفاصل: سينوويت، ويلوندولر، استئوكوندروماتوز در مفاصل بزرگ، همانژیوم معاف دائم.

بند ۱۳- استئونکروز مفاصل معاف دائم.

بند ۱۴- ستون فقرات

الف) اسپونديلوليسيت بروسلائي، استاف، سالمونلائي و سلي معاف دائم.

ب) انواع هرني دیسکال با علائم کلينيکي و راديولوژي معاف دائم.

بند ۱۵- بيماريهاي بافت همبند نظير استئوژنيزيس ايمپرنکتا - اهلردانلوس و هموسيتينوري معاف دائم.

بخش هفدهم: بیماریهای عفونی

ماده ۴۵: مشمولان مبتلاء به بیماریهای عفونی با توجه به نوع بیماری که بدان مبتلاء می باشند از معافیت های مندرج در هر بند به شرح زیر استفاده خواهند نمود.

بند ۱- بیماران مبتلاء به هیپاتیت مزمن (بیش از ۶ ماه) معاف دائم.

بند ۲- نافلین HBSAg چنانچه HBSAg و HBVDNA و HBEAg سرم آنها مثبت باشد معاف دائم.

بند ۳- کلیه بیماران مبتلاء به هیپاتیت حاد ۶ ماه معاف موقت.

بند ۴- بیماران مبتلاء به هیپاتیت C با تایید آزمایشگاههای مورد تایید مراکز درمانی ن.م معاف دائم.

بند ۵- سل:

الف) سل ریه فعال معاف دائم.

ب) ادنیت های سلی یک سال معاف موقت.

ج) سل احشاء فعال و سل ستون فقرات و استخوانها و مفاصل در هر مرحله معاف دائم.

د) سل ریه بهبود یافته و ادنیتهای سلی درمان شده خدمات غیر رزمی.

بند ۶- جذام به هر شکل و در هر مرحله معاف دائم.

بند ۷- عوارض بیماریهای عفونی مداوم (مانند سیفلیس ها، مننژیت ها، استئومیلیتها و ...) که اختلال غیر قابل برگشت ایجاد کرده باشد معاف دائم.

بند ۸- بیماران مبتلاء به نقص ایمنی سلولی اکتسابی و حاملین ویروس HIV معاف دائم.

بخش هیجدهم: بیماریهای که آئین نامه معافیت پزشکی پیش بینی نشده است

ماده ۴۶: کلیه بیماریهای ناتوان کننده که فرد مبتلاء به آن قادر به انجام خدمت اعم از رزمی و غیررزمی نبوده و در این آئین نامه نیز پیش بینی نشده است به تشخیص شورای پزشکی مدیریت وظیفه عمومی و یا شورای عالی پزشکی نیروی مربوطه به شورای عالی پزشکی ناجا معرفی و طبق نظر شورای عالی پزشکی ناجا با آنان رفتار خواهد شد.

- در راستای اجرای ماده ۲۳ فصل دوم آیین نامه معاینه و معافیت مشمولین در صورتیکه پدر مشمول دارای بیماری یا نقص عضوی به شرح زیر باشد از نظر شورای پزشکی نیاز به مراقبت و نگهداری دارد.
- ۱- کلیه بدخیمی های دستگاههای بدن که موجب ناتوانی و ارکارفتادگی فرد گردد و یا پیشرفته و مقاوم به درمان باشد و به تایید مراجع ذیصلاح رسیده باشد.
 - ۲- تومورها و آدنوپاتیهای مزمن و غیرقابل درمان مدیاستن همراه با علایم فشاری برمדיاستن.
 - تبصره: در مورد سرطانهای قابل درمان و محدود که متاستاز نداده و عوارض نداشته باشد این قسمت مذاق ندارد.
 - ۳- جذام با تشخیص متخصص پوست و تایید مراکز مبارزه با جذام در مرحله ایزوله شدن بیمار و تا زمانی که خطر واگیر بیماری به دیگران وجود دارد و به همین نحو در انواعی از بیماری که پیشرفته بوده و عوارض شدید پوستی یا عصبی در شخص مبتلا ایجاد کرده باشد.
 - ۴- سیفلیس های عصبی یا قلبی عروقی شدید و یا سیفلیس های استخوانی که ایجاد ضایعات انهدامی در استخوان یا مفاصل کرده باشد.
 - ۵- مبتلایان به سل فعال که منجر به محدودیت و ازکارافتادگی فرد گردد با تایید مراکز تخصصی مربوطه.
 - ۶- آرتریتهای مزمن توام با تغییر شکل در استخوانها و جمود در مفاصل و ستون فقرات به صورت پیشرفته که مانع انجام فعالیتهای روزمره شده باشد.
 - ۷- انواع نوروپاتی ها و میوپاتی های اولیه و ثانوی در مراحل پیشرفته که منجر به ناتوانی و اختلال در ایستادن و حرکت شده باشد.
 - ۸- فلج اندام فوقانی یا تحتانی یا نیمه بدن (همی پلژی، پاراپلژی) که موجب ناتوانی در اعمال وزانه شخص شده باشد.
 - ۹- پارکینسون در مراحل پیشرفته با علایم بالینی واضح و با تایید متخصص بیماریهای اعصاب.
 - ۱۰- مولتیپل اسکروز در مرحله استقرار کامل.
 - ۱۱- انواع صرع مقاوم به درمان.
 - ۱۲- کلیه ضایعات عروقی مغزی که موجب ناتوانی فرد گردد.
 - ۱۳- کلیه بیماریها، تروماها و اعمال جراحی روی ستون فقرات که منجر به اختلالات اسفنکتری و فقدان ارزش کاری يك اندام شده باشد.
 - ۱۴- هرگونه اعمال جراحی روز مغز در صورتیکه منجر به عوارض عصبی یا روانی شدید بعد از عمل شده باشد.
 - ۱۵- پسکیوزها و بیماریهای روانی مزمن با سابقه معتبر بستری های متعدد در بیمارستانهای روانی و یا تایید متخصص بیماریهای روانی.
 - ۱۶- نقص عقلانی و کند ذهنی با کسب نظر از متخصص مربوطه و مراکز توانبخشی که ضریب هوشی به ۳۰٪ و کمتر نقصان یافته باشد (میزان کارایی شخص از نظر مراکز توانبخشی ۳۰٪ باشد)
 - ۱۷- در مورد قطع یا از کارافتادگی اندام فوقانی یا تحتانی به شرح زیر رفتار شود.
 - الف) قطع يك پا از زانو به بالا و یا اینکه عملا يك پا کارایی خود را از دست داده باشد.
 - ب) قطع هر دو پا از زانو به بالا و یا اینکه عملا يك پا کارآتی خود را از دست داده باشد.
 - ج) قطع يك دست از آرنج به بالا و یا اینکه يك دست عملا کارایی خود را از دست داده باشد.
 - د) قطع هر دو دست از هر جا که باشد.
 - ۱۸- بیماریهای مزمن و انسداد شدید ریه به همراه کاهش ظرفیت تنفسی ریه به میزان ۵۰٪ و بیشتر.
 - ۱۹- تغییر شکلهای شدید مادرزادی جدار قفسه صدري که موجب کاهش ظرفیت تنفسی به میزان ۵۰٪ و یا کمتر یا نارسایی قلب شده باشد.

- ۲۰- سابقه اعمال جراحی ریه و قفسه صدري (توراكوپلاستي، رزكسيون ريه) كه منجر به کاهش ظرفيت تنفسي به ميزان ۵۰% و يا کمتر شده باشد.
- ۲۱- هيپرتيروئيدى شديد همراه با عوارض قلبي، عصبي، چشمي و لاغري مفرط و هيپوتيروئيدى پيشرفته با ايجاد عوارض.
- ۲۲- ديابت شيرين مزمن مقاوم به درمان با عوارض چشمي، عصبي و كليوي پيشرفته.
- ۲۳- آكرومگالي، ژيگانتيسم، كوشينگ، آديسون در هر مورد به شرطي كه پيشرفته بوده و عوارض جسمي يا رواني يا علايم باليني واضح ايجاد کرده باشد به همراه سوابق معتبر پزشكي و. با تاييد متخصص غدد مترشحه.
- ۲۴- چاقى مفرط به قسمي كه وزن شخص ۸۰% و يا بالاتر از وزن مطلوب = (۲+۱۰۰) - طول قد) و يا $BMI < 40$ باشد.
- ۲۵- بيماريهاي مزمن كيدي همراه با عوارض مربوطه (آسيت و...)
- ۲۶- نارسايي مزمن كلييه با علايم واضح باليني و پاراكلينيكي به تاييد متخصص نفرولوژي.
- ۲۷- بيماريهاي التهابي مزمن روده (كرون، كوليت اولسرو) كه پاسخ به درمان طبي نداده و دچار عوارض گوارشي شده باشد.
- ۲۸- هموفيلي هاي شديد كه نياز به مراقبت هاي ويژه دارند.
- ۲۹- كولستومي هاي دائمي.
- ۳۰- كلييه اعمال جراحی در سرتاسر دستگاه ادراري كه منجر به تغيير مسير ادراري بشود و انواع پيوندها نظير پيلوستومي، نفروستومي، اورتروستومي- جلدي، سيستوستومي.
- ۳۱- فيستولهاي مثانه به رکتوم غيرقابل درمان.
- ۳۲- برداشتن كامل مثانه.
- ۳۳- برداشتن هر دو كلييه و يا يك كلييه به همراه اختلال عملكرد در كلييه مقابل.
- ۳۴- پيوند كلييه.
- ۳۵- فقدان هر دو چشم و يا آنكه هر دو چشم عملا فاقد بينايي باشد.
- تبصره: به هر علتی كه دید يك چشم به میزان ۱۰۰% و دید چشم ديگر به میزان ۵۰% از بين رفته باشد و يا دید هر دو چشم در مجموع به اندازه ۵۰% دید يك چشم باشد اين نوع مصداق دارد.
- ۳۶- كرى كامل هر دو گوش كه با سمعك نيز ميزان کاهش شوايبي از ۶۰ دسي بل مجموعا در هر دو گوش بيشتري باشد.
- ۳۷- كرى و لالي توام با تاييد متخصص گوش، حلق، بيني
- ۳۸- بيماريهاي مادرزادي، اكنسابي، تومورال، يا التهابي (روماتيسمال) قلبي، آنورت و يا سرخرگهاي بزرگ ديگر مانند كواركتاسيون. آنوريسم ها و يا اتساع سرخرگها ريوي، كانال آرتريال باز، تنگي شريان ريوي اصلي، فيستولهاي شرياني و ريوي در صورت عارضه دار بودن.
- ۳۹- بيماري عروق كرونر (انفاركتوس ميوكارد و آنژين صدري) كه موجب درجاتي از نارسايي قلبي و ازكارافتادگي فرد گردد با تشخيص مراكز تخصصي ن.م.
- ۴۰- نارسايي پيشرفته قلب با علايم باليني واضح.
- ۴۱- اعمال پيوند عروق كرونر و تعويض ديچه هاي قلب و گذاشتن پيس ميكرهاي دائمي كه عليرغم انجم عمل درجاتي از نارسايي قلب وجود داشته باشد.
- ۴۲- انواع آريتمي ها و بلوكهاي قلبي كه موجب نارسايي قلبي شده و امكان انجام فعاليت روزمره را از شخص بگيرد.
- ۴۳- انواع كارديوميوپاتي ها.
- ۴۴- قرار گرفتن شخص در كلاسهاي ۲ و ۴ تنگي نفس مي باشد)
- ۴۵- اختلالات عروقي كه منجر به فلبيت و پري فلبيت همراه با ورم شديد و مزمن اندام گرديده و آندارتريت مسدود كننده.

- ۴۶- کلیه بیماریهای ناتوان کننده و شدید پوستی که به درمان مقاوم بوده و به تایید متخصصین مربوطه رسیده باشد.
- ۴۷- اسکار و کلویید ناشی از سوختگیها که موجب اختلال عملکرد اعضا شده و یا بیش از ۵۰ درصد از سطح بدن را فراگرفته باشد.
- ۴۸- سندرم سوء جذب که موجب کاشکسی شدید فرد گردد و پاسخ ب درمان طبی نداده باشد.
- ۴۹- ضعف شدید جسمانی (کاشکسی) به علل مختلف و نواقص و معایبی که توان جسمانی را به میزان کاهش داده باشد که عملاً شخص مورد معاینه بدون کمک دیگران در انجام حوایج و تکالیف و کارهای روزمره ناتوان شده و نیاز به مراقبت شخص دیگری داشته باشد.

مطالب این کتابچه از سایت زیر برداشته شده است:

www.irteb.com

تهیه و تنظیم از :

دکتر سیاوش ایمانی پیرسرایي

آستارا صندوق پستی ۴۳۹۱۵-۱۱۹۳
www.pezeshkimany.blogspot.com